

2025-09-03

Motion av Hampus Magnusson (M), Sofie Gyllenwaldt (M) och Hakan Önal (M) angående senarelagd skolstart för högstadie- och gymnasieelever i Göteborg.

Göteborgs morgontrafik har nått bristningsgränsen. Varje vardagsmorgon drabbas tusentals göteborgare av ett kollektivtrafiksystem som inte håller måttet. Överfulla bussar och människor lämnas kvar på hållplatser i frustration och kyla. Elever, arbetstagare och andra resenärer trängs i ett redan överbelastat system, vilket skapar förseningar, otrygghet och stress. Köerna växer och trafiken i centrala Göteborg är i många delar fullständigt kaotisk. Det här är inte värdigt en stad som vill kalla sig hållbar, modern och fungerande.

Vi måste våga tänka nytt och smart. Ett konkret och genomförbart steg är att senarelägga skolstarten för högstadie- och gymnasieelever. Genom att sprida ut resandet kan vi avlasta kollektivtrafiken under de mest pressade morgontimmarna. Minskad trängsel ökar tryggheten för både elever och andra resenärer och minskar trycket på vägnätet och minskar risken för trafikrelaterade förseningar.

Men detta är mer än en trafikåtgärd, det är också en investering i våra ungas hälsa och framtid.

Vetenskapen är tydlig: Ungdomar efter puberteten behöver mer sömn och de har en biologisk förskjuten dygnsrytm som gör dem trötta senare på kvällen och alerta senare på morgonen. Trots det förväntas de idag prestera i klassrummet klockan 08:00, ofta efter att ha tagit sig dit genom en kaosartad morgonpendling. Studier har visat att en skolstart vid 9 eller 10-tiden istället kan leda till bättre fokus, högre betyg och minskad stress bland eleverna.

Internationella studier visar att när skolstarten skjuts fram en timme sover elever i snitt 45 minuter längre, inte för att de går och lägger sig senare, utan för att de faktiskt får den sömn de behöver. Det ger tydliga resultat: bättre betyg, bättre mående och minskad stress. Enligt Nationellt Centrum för Suicidforskning och Prevention (NASP) kan till och med en halvtimmes extra sömn minska risken för depression och självmordstankar med upp till tio procent.

Genom att senarelägga skolstarten för dessa årskurser kan vi:

- Avlasta kollektivtrafiken under de mest intensiva morgontimmarna och minska trängseln vilket ökar tryggheten och minskar stress för elever och kollektivtrafikanter
- Ge ungdomar bättre förutsättningar för lärande genom anpassning till deras naturliga dygnsrytm.
- Skapa en mer hållbar och trygg skolmiljö där både fysisk och psykisk hälsa främjas.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden och Utbildningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med Västtrafik utreda möjligheten att senarelägga skolstarten (tidigast kl.09.00) för högstadie-och gymnasieelever i Göteborg.
I uppdraget skall även en utredning ingå som skall inkludera en analys av effekterna på kollektivtrafikens belastning och elevernas skolresultat.

Hampus Magnusson (M)

Sofie Gyllenwaldt (M)

Hakan Önal (M)